

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΚΘΕΣΗ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΕΛ – ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2023

Θέμα Α

Στο κείμενο 1 ο συντάκτης παρουσιάζει την κοινωνική θέση της γυναίκας διαχρονικά. Αυτή, αμφισβητείται ήδη από την αρχαιότητα ως ον με αξία, αντιμετωπίζεται υποτιμητικά και βιώνει πολύπλευρη εκμετάλλευση και κακοποίηση. Χαρακτηριστική είναι, άλλωστε η εκδήλωση φαινομένων ωμής βίας σε βάρος της, μολονότι αυτή κρίνεται παράνομη. Τέτοιου είδους αντιμετώπιση δημιουργεί αισθήματα ενοχής και ανάγκη για όραμα δικαιοσύνης.

Θέμα Β

B1)

1 – γ

2 – γ

3 – β

4 – β

5 – α

B2) προφανώς: δηλώνει επιβεβαίωση. Η συντάκτρια επιβεβαιώνει την ύπαρξη των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

όμως: δηλώνει αντίθεση. Επισημαίνει ότι παρά τις προφανείς διαφορές, οι άνθρωποι κατά βάση διέπονται από την κοινή ανθρώπινη ιδιότητά τους

δηλαδή: δηλώνει επεξήγηση. Επεξηγεί τον ισχυρισμό σχετικά με την ανθρώπινη ιδιότητα που διέπει όλους τους ανθρώπους ανεξάρτητα από τις διαφορετικές επιμέρους ιδιότητές τους

επειδή: δηλώνει αιτιολόγηση. Τεκμηριώνει τον ισχυρισμό ότι οι γυναίκες δέχονται βία λόγω του φύλου της

ώστε: δηλώνει αποτέλεσμα. Τονίζει το αποτέλεσμα που επιφέρει ο έντονος διάλογος

B3 α. Πρόθεση του συγγραφέα στην τελευταία παράγραφο του Κειμένου 1 είναι να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη/ αναγνώστρια σχετικά με τις αδικίες σε βάρος των γυναικών. Την πρόθεση αυτή την υπηρετεί με τη χρήση γλωσσικών επιλογών και εκφραστικών μέσων. Συγκεκριμένα, με το α' πληθυντικό πρόσωπο («να αναλογιζόμαστε», «να συμπονούμε», «να προσπαθούμε») εντάσσει τον εαυτό του σε κοινό σύνολο με τον αναγνώστη, ανάγοντας την αδικία σε βάρος των γυναικών και την αντιμετώπισή της σε κοινό βίωμα που μας αφορά όλους. Έτσι, ο λόγος αποκτά καθολικότητα και καταργεί την απόσταση με το δέκτη. Παράλληλα, με τη χρήση της υποτακτικής έγκλισης με την οποία έμμεσα προτρέπει σχετικά με την ορθή στάση που οφείλουμε να υιοθετήσουμε απέναντι σε φαινόμενα βίας, τονίζοντας τη συλλογική ευθύνη. Έτσι, ενισχύει την συναισθηματική φόρτιση.

B3β. Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου 2 οργανώνεται στη βάση της αντίθεσης η οποία συνίσταται σε δύο βασικά μέρη, τον κλασικό φεμινισμό (“Οι κλασικές φεμινίστριες...τα πράγματα”) και το νεοφεμινισμό (“Αντιθέτως...να ξεπεράσουμε”). Έτσι, ενώ ο φεμινισμός ως κίνημα χαρούμενο επιμένει σε χαρακτηριστικά που μπορούμε να αλλάξουμε, ενώ ο νεοφεμινισμός εμμένει σε μια ντετερμινιστική αντίληψη ως προς τις ταυτότητες φύλου. Με την αντίθεση, Μπελίντα Κανόν φωτίζει πολύπλευρα τις δύο έννοιες και τις διαχωρίζει με την ανάδειξη των διαφορών τους. Έτσι, αποτρέπει από τη μεταξύ τους σύγχυση, εφόσον φεμινισμός και νεοφεμινισμός δεν ταυτίζονται. Ταυτόχρονα, εξαιρεί την έννοια του κλασικού φεμινισμού.

Θέμα Γ

Ο ήρωας βιώνει ένα υπαρξιακό αδιέξοδο, όπως αποτυπώνεται με τρόπο εξομολογητικό και δραματικότητα στο πλαίσιο ενός μονολόγου και σε άενικό πρόσωπο, από την σκοπιά του αυτοδιηγητικού αφηγητή. Πηγή του άγχους του είναι η αδυναμία να ανταποκριθεί στον κοινωνικό στερεοτυπικό του ρόλο, αφού πλέον δεν είναι «άντρας. Η ματαίωση αυτή προκύπτει από την ανεργία που τον στιγμάτισε και αναγκάζεται να κρύβει από τη σύζυγό του αλλά και την αδυναμία του να της αποκαλύψει τη νέα αυτή πραγματικότητα. Η εύστοχη επιλογή του ονόματος «Αντριάνα» δημιουργεί ένα λογοπαίγνιο με ειρωνική χροιά. Έτσι, γυρίζει με το αυτοκίνητο στους βροχερούς δρόμους, ώστε να καλύψει τις ώρες της απραξίας. Η κίνηση γύρω του, που αισθητοποιείται παραστατικά με οπτικές και ακουστικές εικόνες (Κοίταζα... στο βάθος) τον επαναφέρει στην πραγματικότητα και προσπαθεί να τονώσει την αυτοπεποίθησή του επαναλαμβάνοντας το ίδιο στερεότυπο που είναι η πηγή του άγχους του, τι κάνουν οι «αληθινοί άντρες».

Η αντίδραση του ήρωα είναι εύλογη και αναμενόμενη, εφόσον η σύγχρονη κοινωνία αποτιμά την αξία των μελών της με κριτήρια υλιστικά ενώ επιφορτίζει με ρόλους στερεοτυπικούς τα μέλη της. Η όποια αδυναμία δε συγχωρείται. Βέβαια, η εξέλιξη οφείλει να είναι και ηθική πέρα από τεχνολογική, γι' αυτό και πρέπει να υπερβούμε τα στερεότυπα και να εκτιμούμε την ανθρώπινη ποιότητα απαλλαγμένοι από υλιστικά και άλλου είδους κριτήρια

Θέμα Δ

Κειμενικός τύπος: ομιλία

Ρόλος: εκπρόσωπος μαθητικής κοινότητας

Αφορμή: Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Ζητούμενα: 1^ο φαινόμενα παραβίασης των δικαιωμάτων της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο, 2^ο συμβολή της νέας γενιάς στην επίτευξη της ισότητας των φύλων

Προσφώνηση (Κυρίες και Κύριοι)

Πρόλογος:

- Εισαγωγή στη βασική έννοια: φεμινισμός, κατακτήσεις, δικαιώματα γυναίκας
- Αφόρμηση: Παγκόσμια Ημέρα Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - η σύγχρονη πραγματικότητα τα καθιστά «κενό γράμμα»
- Προετοιμάζω για τα ζητούμενα

Ζητούμενο 1 φαινόμενα παραβίασης των δικαιωμάτων της γυναίκας στη σύγχρονη εποχή στον ιδιωτικό και δημόσιο βίο

Αξιοποιώ στοιχεία από το Κείμενο 1:

- Υποτίμηση, άρνηση της ανθρώπινης αξίας
- Κακομεταχείριση, βία, εκμετάλλευση (βιασμός, οικογενειακή βία, σεξουαλική παρενόχληση)

Και επιπλέον, μπορεί να γίνει λόγος για:

- Παραβιάσεις εργασιακών δικαιωμάτων, υποτίμηση στην εργασία, αποκλεισμός από υψηλόβαθμες θέσεις
- Ελλιπής πολιτική εκπροσώπηση
- Στερεότυπα
- Στέρηση ελευθεριών σε θεοκρατικά καθεστώτα
- Παραβίαση του δικαιώματος στη διαχείριση του σώματος (απαγόρευση άμβλωσης)

Ζητούμενο 2 συμβολή της νέας γενιάς στην επίτευξη της ισότητας των φύλων

- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις, ακτιβισμός, διεκδικήσεις δικαιωμάτων, συμμετοχή σε πορείες, διαμαρτυρίες κλπ
- Ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το διαδίκτυο (άρθρωση πολιτικού λόγου, άσκηση πίεσης στους φορείς εξουσίας, επαφή με νέους από άλλες χώρες, ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης)
- Η τέχνη μπορεί να καταστεί αρωγός σε ανάλογες προσπάθειες (ταινίες, συναυλίες, γκράφιτι)
- Διεκδίκηση των ονείρων και μιας ζωής που μας αξίζει, ανεξαρτήτως φύλου, απόρριψη στερεοτύπων, έμπρακτος σεβασμός)

Επίλογος:

- Ανακεφαλαίωση της σοβαρότητας του ζητήματος (κατάφωρη αδικία, υπονόμηση ανθρώπινης ζωής και δημοκρατίας)
- Έμφαση στο ρόλο των νέων αλλά και την έμπρακτη ενεργοποίηση των φορέων
- Προτροπή προς το ακροατήριο, αισιόδοξη προοπτική

Αποφώνηση